

Luxemburg den 20 juni 2016
(OR. en)

10393/16

COAFR 187
ACP 94
CFSP/PESC 509
RELEX 540
MIGR 119
POLMIL 64
CIVCOM 119

LÄGESRAPPORT

från: Rådets generalsekretariat
av den: 20 juni 2016
till: Delegationerna

Föreg. dok. nr: 9807/16

Ärende: Sahel
– Rådets slutsatser

För delegationerna bifogas rådets slutsatser om Sahel, som antogs av rådet vid dess 3477:e möte den 20 juni 2016.

Rådets slutsatser om Sahel

1. För ett år sedan utgjorde undertecknandet av avtalet för fred och försoning i Mali en viktig milstolpe för fred och stabilitet i Sahel. Det nuvarande läget i Mali och Sahel visar att framsteg har gjorts. Stora nationella, regionala och gränsöverskridande utmaningar kvarstår emellertid. EU bekräftar i dag sitt åtagande att stödja regionen i enlighet med den regionala handlingsplan för Sahel 2015–2020 som antogs den 20 april 2015 samt sitt engagemang för genomförandet av avtalet för fred och försoning i Mali, tillsammans med de övriga deltagarna i medlingsinsatsen och världssamfundet.
2. EU lovordar den politiska ledningen i de fem länderna i G5 Sahel – Mauretanien, Mali, Burkina Faso, Niger och Tchad – liksom Afrikanska unionen, Ecowas och FN för deras arbete med att ta itu med de enorma utmaningar inom säkerhet, migration, samhällsstyrning och utveckling som regionen står inför och bekräftar sitt åtagande att stödja landsstyrda och regionala initiativ, såsom G5 Sahel. Rådet välkomnar i detta sammanhang det andra ministermötet som sammankallats av unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, vilket ägde rum den 17 juni i Bryssel och i vilket utrikesministrarna i G5 Sahel samt dess ordförande och ständiga sekreterare deltog. Rådet uppmanar den höga representanten, EU:s särskilda representant för Sahel, Europeiska kommissionen och medlemsstaterna att fortsätta ansträngningarna för att ytterligare stärka partnerskapet mellan G5 Sahel och EU. Rådet välkomnar också trepartsmötet med utrikesministrarna från Libyen, Niger och Tchad om gränsförvaltning som hölls i anslutning till G5-mötet, där den höga representanten betonade behovet av konkret samarbete.

3. EU betonar vikten av att upprätthålla ett aktivt engagemang i Sahelregionen, även vad gäller de angränsande länderna i Maghrebregionen och Libyen. EU spelar en viktig roll i regionen och tillämpar hela sin uppsättning diplomatiska instrument för långsiktigt utvecklingsamarbete, stöd för mänskliga rättigheter, stabiliseringsåtgärder, uppbyggnad av motståndskraft, humanitärt bistånd och säkerhet, inklusive GSFP-uppdrag. Rådet berömmar de framsteg som gjorts med genomförandet av en övergripande strategi i Sahel och betonar behovet av att säkerställa att tillgängliga instrument används strategiskt och på ett samordnat sätt för att försöka åstadkomma effektivitetsvinster och synergieffekter och ta itu med de bakomliggande orsakerna till instabilitet och irreguljär migration.
4. EU välkomnar återgången till konstitutionell ordning i Burkina Faso, där EU har varit engagerat i arbetet, och anordandet av val i Niger och Tchad. EU upprepar även sitt åtagande att stödja inkluderande och transparenta demokratiska processer, särskilt politisk dialog och viktiga demokratiska institutioner och aktörer samt en hållbar utveckling som gynnar hela befolkningen, och som på ett djupt plan är förbundna med förbättringen av säkerhetssituationen, enligt EU:s strategi för säkerhet och utveckling i Sahel.
5. EU fördömer med kraft alla terroristattacker som begåtts av AQIM, Daish, Ansar al-Din och Boko Haram samt grupper med kopplingar till dessa mot civilbefolkningen och nationella och internationella styrkor i Niger, Mali, Burkina Faso och Elfenbenskusten liksom mot FN:s integrerade multidimensionella stabiliseringsinsats i Mali (Minusma). Unionen uttrycker sin aktning för de civila offren för terroristvåld och för de uppoffringar som gjorts av trupperna från de länder som åtagit sig att stödja stabiliseringen av Sahel. EU betonar vikten av att förövarna ställs inför rätta och välkomnar Frankrikes fortsatta engagemang genom operation Barkhane, som förblir avgörande för att bekämpa terrorism i Sahel. EU betonar mot denna bakgrund att alla parter måste säkerställa skydd av civila, däribland FN:s personal och biståndsarbetare, samt respektera mänskliga rättigheter och internationell humanitär rätt.

6. EU är alltså oroat över takten i framstegen och det begränsade genomförandet av avtalet för fred och försoning i Mali hittills. EU uppmanar alla avtalsparter att göra sitt yttersta för att snabbt genomföra avtalet och för att uppfylla sina åtaganden i detta avseende, inbegripet decentraliserings- och försoningsprocessen, genomförandet av utvecklingsstrategin för norra Mali och påskyndandet av reformen av säkerhetssektorn och avväpnings-, demobiliserings- och återanpassningsprocessen. EU välkomnar de framsteg som avtalsparterna gjorde vid uppföljningskommitténs möte den 13–14 juni vad gäller att komma överens om principerna och tidsplanen för den provisoriska maktfördelningen i norra delen av landet. EU uppmanar framför allt alla parter att införa den överenskomna övergångsförvaltningen samt att lägga fram heltäckande och på förhand fastställda förteckningar för kantonering av före detta rebellkrigare. De som saboterar fredsprocessen kommer att hållas ansvariga för konsekvenserna av sina handlingar. Hållbara och inkluderande fredsbyggande åtgärder, särskilt med aktivt deltagande av kvinnor och utsatta grupper förblir av största betydelse. EU lovordar den centrala roll som Algeriet har spelat i fredsprocessen i Mali. EU stöder kraftfullt Minusmas arbete och dess nära samarbete med bland annat den särskilda representanten för FN:s generalsekreterare. EU kommer att fortsätta stödja reformen av säkerhetssektorn och avväpnings-, demobiliserings- och återanpassningsprocessen, i nära samordning med Minusma- och GSFP-uppdragen. Rådet välkomnar även EU-medlemsstaternas deltagande i Minusma, EUTM Mali och Eucap Sahel Mali och Eucap Sahel Niger.
7. EU är djupt oroat över ökningen av smugglingen av migranter och handeln med människor, narkotika och vapen i Sahelregionen. Sådan olaglig verksamhet har en negativ inverkan på regionens stabilitet och säkerhet. Den utgör också en inkomstkälla för terroristgrupper och medför andra hot mot stabiliteten i Sahel. EU är även bekymrat över risken för att kriminella nätverk undergräver rättsstaten, statsmakten och den korrekta funktionen hos säkerhetssystemen och rättsväsendena i länderna i regionen. EU är berett att arbeta tillsammans med länderna i regionen för att införa effektiva åtgärder för att störa de kriminella nätverkens verksamhet och därmed sammanhängande olagliga affärsmodeller. Stödet till kapacitetsuppbyggnad på säkerhetsområdet för Sahelländerna är en viktig prioritering och EU och dess medlemsstater är fast beslutna att använda alla lämpliga instrument för att uppnå detta mål.

8. EU anser att det är både brådskande och nödvändigt att ta itu med ökningen av antalet irreguljära migranter som lämnar Västafrika genom Sahel i syfte att nå EU, särskilt vad gäller deras transitering genom Niger till Libyen då de ofta riskerar sina liv i processen. Med utgångspunkt i handlingsplanen från Valletta och med hänvisning till rådets slutsatser om de yttre aspekterna av migration av den 23 maj 2016 erinrar EU om att migrationskrisen i dess nuvarande form kräver både omedelbara och långsiktiga åtgärder genom en bredare och balanserad strategi som utgår från principen om ömsesidigt ansvar och dialog samt ett effektivt bekämpande av de bakomliggande orsakerna. Samarbete om alla frågor som rör migration, även vad gäller återvändande och återtagande i ursprungsländerna förblir av avgörande betydelse. Det är viktigt att ta itu med de bakomliggande orsakerna till irreguljär migration i Sahelregionen, inbegripet genom insatser för att öka den mänskliga utvecklingen och förstärka säkerheten. En förstärkt integrerad hantering av gränsöverskridande frågor är en avgörande faktor för stabilitet och säkerhet i Sahelregionen och angränsande länder. EU upprepar sitt åtagande att stödja migrationshanteringen och den integrerade gränsförvaltningen i Sahelregionen och runt Tchadsjön genom åtgärder på områdena för uppbyggnad av motståndskraft, samhällsstyrning, utveckling och säkerhet och som ett led i en övergripande helhetsstrategi.
9. Rådet noterar i detta sammanhang Europeiska kommissionens förslag om inrättande av nya partnerskapsramar för att hantera migrationen på ett bättre sätt, med början i prioriterade tredjeländer som är ursprungs- och transitländer.

10. EU välkomnar bidraget från EU:s förvaltningsfond för Afrika som ett viktigt kompletterande verktyg som ska användas strategiskt för att stärka den övergripande strategin för stabilitet, säkerhet och motståndskraft i Sahel. EU kommer att fortsätta öka samarbetet med Sahelländerna med utgångspunkt i principen om ömsesidigt ansvar. Projekt som finansieras av EU:s förvaltningsfond för Afrika och som syftar till att ta itu med konstaterade behov och åstadkomma mätbara effekter på både kort och lång sikt, och på ett hållbart sätt, kommer i detta sammanhang att fortsätta utgöra en mycket viktig del av EU:s långvariga samarbetssträvanden i regionen. EU välkomnar de projekt som beslutats om på begäran av våra partner i G5 Sahel, däribland säkerhets- och gränsförvaltningsprojekt i syfte att säkerställa en effektivare territoriell kontroll och för att mer verkningsfullt bekämpa olagliga flöden och olaglig handel. EU betonar behovet av nära samordning mellan de olika initiativen och en mer långsiktig plan för reform av säkerhetssektorn.

11. EU framhåller vikten av en övergripande strategi för att ta itu med de många utmaningar som den demografiska tillväxten medför och bekräftar att ungdomarna är en viktig prioritering i Sahel. Det är av största vikt att erbjuda en inkluderande grundutbildning och yrkesutbildning liksom bättre möjligheter till sysselsättning, jobbskapande och bättre ekonomiska framtidsutsikter för ungdomar för att kunna befästa framstegen i fråga om utveckling, för att bekämpa våldsbejakande extremism och radikaliserings och för att undvika ett ökat migrationstryck. EU uppmanar till inkluderande och könsbaserade initiativ som syftar till att stärka den viktiga roll kvinnor spelar i samhällena i Sahelområdet. Det kommer också att krävas större framsteg i fråga om kvinnors egenmakt och lika möjligheter till utbildning för flickor för att hantera den demografiska tillväxten och därmed säkerställa hållbar utveckling och tillväxt och hållbart välstånd i regionen.

12. EU framhåller det fortsatta och växande bidraget till stabilitet i Sahelregionen genom sina GSFP-uppdrag i Mali och Niger, dvs. Eucap Sahel Mali, EUTM Mali och Eucap Sahel Niger, i nära samarbete med värdländernas regeringar. EU betonar vikten av ökat samarbete med regionen, bland annat genom att man bygger vidare på GSFP-insatser som tillhandahållande av utbildning och kapacitetsuppbyggnad samt stöd till regionalt samarbete i G5 Sahel. Detta ökade samarbete bör gå hand i hand med en förstärkt samordning mellan GSFP-uppdragen i Sahel och andra EU- och medlemsstatsinstrument och EU- och medlemsstatsprogram i regionen, inklusive EU:s förvaltningsfond för nödåtgärder i Afrika, samt även inom ramen för initiativet för kapacitetsuppbyggnad till stöd för säkerhet och utveckling. Rådet uppmanar Europeiska utrikestjänsten att i nära samråd med medlemsstaterna och i samarbete med kommissionens avdelningar ytterligare undersöka möjligheten till regionalisering av GSFP-uppdragen så snart som möjligt, samtidigt som man behåller fokus på de huvudsakliga uppgifterna.
-